

ויצא נשְׁמַתּוֹ וּמִתְעַכֵּל אֶתְוֹ פָּרוֹד
רָקָב, וְנִשְׁאָר גַּוֹּף שְׁנִבְנָה שֶׁם (האר) שָׁלוֹ
בָּאוֹר הַשְּׁפֵשׂ וְכֹזֶר הַרְקִיעַ, שְׁפֻטוֹב
(דניאל יב) וּמִשְׁפְּלִים יְזִהְרוּ בְּזֹהַר
הַרְקִיעַ וְגַן, וְאֵזֶن פְּסָךְ שָׁלָם, גַּוֹּף שָׁלָם
בְּלִי עֲרוֹבָה אַחֲרַת.

שָׁאָמֵר רַבִּי יַעֲקֹב, גַּוֹּף שְׁמַאי רַיְקָן
הַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַלְמָעָלה, שְׁפֻטוֹב
(ישעיה כט) כִּי טָל אֶוּרֹות טָלָךְ, וְכַתּוֹב (שם
כט) הַגָּהָה מַטְלָלָךְ וְגַן. וְאֵזֶן יְקָרָא
קְדוּשִׁים עַלְיוֹנוֹת, שְׁכַתּוֹב (שם) קְדוֹשָׁה
יָאָמֵר לוֹ. וְזֹהַר שְׁנִקְרָא תְּחִיתַת הַמְתִים
שֶׁל הַסּוֹף, וְזֹהַר (כסוף שלם נור שלם) [נספין]
אַחֲרֹן, וְלֹא יַטְعָמוּ עוֹד טָעַם הַמְתִים,
שְׁכַתּוֹב בַּיִן נְשָׁבָעָתִי נָאָם ה' כִּי יָעַן
אֲשֶׁר עָשָׂת וְגַן, כִּי בָּרָךְ אָבָרְךָ וְגַן.
וּבָהָוָא זְמָנָא מַצָּלוֹ צְדִיקִיאָ דְּלָא יַתְנַסְּזֵן בְּדָא
יַתְנַסְּפֵן בָּזָה יוֹתָר.

מַה בְּתוֹב ? וַיָּשָׂא אָבָרְהָם אֶת עַינָיו
וַיַּרְא וְהַגָּה אַיִל וְגַן. אַלְוּ שָׁאָר רְשָׁעֵי
הָעוֹלָם שְׁנִקְרָא אֲלִימָה, כְּמוֹ שְׁנִאָמֵר
(ישעיה ס) אַיִלִי נְבוּיָה יִשְׁרָתוֹנָה,
וּמִתְרָגְמִים : גְּדוּלִי נְבוּיָה. אַחֲר נְאָחוֹ
בְּסֶבֶךְ וְגַן, כְּמוֹ שְׁנִאָמֵר וְכָל קְרָנִי
רְשָׁעִים אֲגַדָּע. וְיַלְךָ אָבָרְהָם וְיַחַק אֶת
הַאַיִל וְגַן, שָׁהֵם מְזֻמְנִים לְהַתְנֹסֹת
בְּכָל נְסִיּוֹן רָע, וַיָּשָׂאָרְוּ הַצְדִיקִים
מְזֻמְנִין לְאַתְנָסָה בְּכָל נְסִיּוֹנָא בִּישָׁא, וַיַּשְׁתָּאַרְזֵן
הַצְדִיקִים לְעַלְמָא דְּאָמֵי בְּמַלְאָכִין עַלְאָין קְדִישִׁין
לְלִיחְדָא שְׁמִיה, וּבְגַיְן בְּךָ בְּתִיב, (וכירה יד) בַּיּוֹם הַהוּא

וְשָׁמוֹ אַחֲד וְגַן.

אָמֵר לוֹ [אמר להט] רַבִּי יְהוֹדָה, מִפְּאָן
וְהַלְאָה פְּתַחְוּ הַפְּתַחְתָּה. נְכַנֵּס יּוֹם אַחֲרָה
וְנְכַנֵּס לוּפְנֵינוּ כָּל בְּנֵי הָעִיר. אָמְרוּ לוֹ,
יָאָמֵר לְנוּ מֶרֶד בְּרִי תָוֹרָה בְּפִרְשָׁה
שְׁקָרְבָּנוּ בָּה בְּיּוֹם שְׁבַת, וְהִ פְּקַד אֶת
שְׁרָה. קַم בֵּין הַעֲמֹודִים, פְּתַח וְאָמֵר,
וְהִ פְּקַד אֶת שְׁרָה וְגַן. שְׁלָשָׁה
מִפְּתַחְתָּה בְּיַדְוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
וְלֹא מִסְרָם לֹא בַּיד מְלָאָךְ וְלֹא בַּיד
שְׁרָף: מִפְּתַח שֶׁל חַיָּה, וְשֶׁל גַּשְׁמִים,
וְשֶׁל תְּחִיתַת הַמְתִים. בָּא אַלְיָהוּ וְשֶׁל
הַשְׁנִים - שֶׁל גַּשְׁמִים וְשֶׁל תְּחִיתַת
הַמְתִים.

גַּוֹּפָא דְּאַתְבָּנִי פְּמָן (נ"א בְּהָרָא) דִּילִיה בְּנַהֲרָא
דְּשִׁמְשָׁא וּכְזָהָרָא דְּרִקְיעָא דְּכַתִּיב, (דניאל יב)
וְהַמְשִׁפְלִים יְזִהְרוּ בְּזֹהַר הַרְקִיעַ וְגַן. וּכְדִין בְּסֶפֶא
שָׁלָם, גַּוֹּפָא שְׁלִימָא בֶּלֶא עֲרֻבּוּכִיא אַחֲרַנִּיתָא.

הָאָמֵר רַבִּי יַעֲקֹב גַּוֹּפָא דְּנַהֲרָא יְרִמְיָה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הָוּא
מְלַעַילָא דְּכַתִּיב, (ישעיה כו) כִּי טָל אֶוּרֹות טָלָךְ.
וְכַתּוֹב (ישעיה כב) הַגָּה יְיַי מַטְלָלָךְ וְגַן. וּכְדִין יְקָרָנוּ
קְדִישֵׁין עַלְאָין דְּכַתִּיב, (ישעיה כד) קְדוֹשׁ יְאָמֵר לוֹ. וְדָא
הָוּא דְּאַתְקָרִי תְּחִיתַת הַמְתִים דְּבַתְרִיקִיא, וְדָא הָוּא
(בְּסֶפֶא שָׁלָם גַּוֹּפָא שְׁלִימָא) (נ"א נְסִיּוֹנָא) בְּתִרְיִיתָא וְלֹא
יַטְעָמוּ עוֹד טָעַם דְּמוֹתָא דְּכַתִּיב בַּיִן נְשָׁבָעָתִי נָאָם
יְיַי כִּי יָעַן אֲשֶׁר עָשָׂת וְגַן, כִּי בָּרָךְ אָבָרְךָ וְגַן.
וּבָהָוָא זְמָנָא מַצָּלוֹ צְדִיקִיאָ דְּלָא יַתְנַסְּזֵן בְּדָא
יַתְנַסְּפֵן בָּזָה יוֹתָר.

קִידְרָ.

מַה כְּתִיב וַיָּשָׂא אָבָרְהָם אֶת עַינָיו וַיַּרְא וְהַגָּה אַיִל
וְגַן. אַלְוּ שָׁאָר חַיְבִי עַלְמָא דְּאַתְקָרְנוּ אֲלִימָה
כִּמָה דְּאָתָ אָמֵר, (ישעיה ס) אַיִלִי נְבוּת יִשְׁרָתוֹנָה
וּמִתְרָגְמִין רְבָרְבִי נְבוּיָה. אַחֲר נְאָחוֹ בְּסֶבֶךְ וְגַן כִּמָה
דְּאָתָ אָמֵר, (תהלים עה) וְכָל קְרָנִי רְשָׁעִים אֲגַדָּע. (וַיַּשְׁלַח
אָבָרְהָם וְנוּ) וְיַלְךָ אָבָרְהָם וְיַחַק אֶת הַאַיִל וְגַן. דָאָנוּ
מְזֻמְנִין לְאַתְנָסָה בְּכָל נְסִיּוֹנָא בִּישָׁא, וַיַּשְׁתָּאַרְזֵן
הַצְדִיקִים לְעַלְמָא דְּאָמֵי בְּמַלְאָכִין עַלְאָין קְדִישִׁין
לְלִיחְדָא שְׁמִיה, וּבְגַיְן בְּךָ בְּתִיב, (וכירה יד) בַּיּוֹם הַהוּא

יְהִיה יְיַי אַחֲד וְשָׁמוֹ אַחֲד וְגַן.

אָמֵר לִיה (נ"א אמר לוֹ) רַבִּי יְהוֹדָה מִפְּאָן וְלִהְלָא
אֲצַלְחוּ פְּתַחְתָּה. עַל יוֹמָא אַחֲרָא עַלְוִי קְמִיה
כָּל בְּנֵי מְתָא, אָמְרוּ לִיה לִימָא לֹן מֶר מְלִיאָה
דְּאַוְרִיתָא בְּפִרְשָׁתָא דְּקָרְבָּנוּ בָּה יוֹמָא דְּשִׁבְתָּא וַיִּ
פְּקַד אֶת שְׁרָה. קַמ בֵּין עַמְּדִים, פְּתַח וְאָמֵר וַיִּ
פְּקַד אֶת שְׁרָה. קַמ בֵּין עַמְּדִים, פְּתַח וְאָמֵר וַיִּ
פְּקַד אֶת שְׁרָה וְגַן. שְׁלַש מִפְּתַחְתָּה בְּיַדְוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ
הָוּא וְלֹא מִסְרָם לֹא בַּיד מְלָאָךְ וְלֹא בַּיד שְׁרָף. מִפְּתַח
שֶׁל חַיָּה וְשֶׁל גַּשְׁמִים וְשֶׁל תְּחִיתַת הַמְתִים. בָּא אַלְיָהוּ
וְגַטְל הַשְׁנִים שֶׁל גַּשְׁמִים וְשֶׁל תְּחִיתַת הַמְתִים.

ואמיר רבי יוחנן, לא נמסר ביד אלהיו אלא אחת. שאמר רבי יוחנן, בשבকש אלהיו להחיזות בין הארכפית ברוך הוא: לא נאה לך לקחת בידך שני מפתחות, אלא תן לי מפתחם הגשמים ותתיה המט. והיינו דכתיב, (מלכים א י) לך הראה אל אחאב וגוי' ואתנה מטר. לא אמר ומון מטר, אלא מטר.

והרי אלישע היה לו? בן. לקיים פי שניים ברוחו של אלהיו. אלא שלשותם לא מסר הקדוש ברוך הוא ביד שליח. שאמר רבי סימון, בא ראה כחו של הקדוש ברוך הוא: בפעם אחת מחייה מתים ומוריד שאול ויעל, מזרים מתים ומוריד גשםים, מצמיח חציר, מדשן יבולים, פוקד עקרות, נוטן פרנסות, עוזר דלים, סומך נופלים, זוקף פיפויים, מהעדא מלכין ומתקם מלכין, ובכל בזמנן אחד וברגע אחד ובבאת אחת מה שאין שליח לעולם יכול לעשותתו.

שנינו בבריתא, אמר רבי יוסי, כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא, איינו ציריך לעשותות אלא בדברו. שיבין שאמר ממקום קדשו יהא כן - מיד נעשה. בא ראה גם גבורתו של הקדוש ברוך הוא, שפטות (תהלים ל) בפרק ה' שמים נעשוג. שאמר רבי יוחנן (חויה), מה זה שפטות (שםות י) ועברתי הארץ מצרים אני ולא מלאך וגוי?.

אם כן, בכבוד גדול הוא למצרים, שלא דומה מי שפטפס מלך למי שפטפס הריות. ועוד, אין לך אמרה מזוהמת בכל טמאה כמו המצרים, שפטות בהם (יהזקאל כ) אשר בשר חמורים בשדים וגוי, שהם חזורדים על משכב זכור, והם באים מתחם שעשה מה בנו.

ובci לא היה לך מלאך או שליח לשגר לעשות נקמה במצרים כמו שעשה באשור שהיה בנו.

ואמיר רבי יוחנן לא נמסר ביד אלהיו אלא אחת. דאמיר רבי יוחנן בשבקש אלהיו להחיזות בין הארכפית אמר ליה קדשא בריך הוא, לא יאות לך למיסב בידך שני מפתחות, אלא תן לי מפתחם הגשמים ותתיה המט. והיינו דכתיב, (מלכים א י) לך הראה אל אחאב וגוי' ואתנה מטר. לא אמר ומון מטר אלא ואתנה.

והא אלישע הו ליה. אין. רקיים פי שניים בروحו של אלהיו, אלא שלשותם לא מסר הקדוש ברוך הוא ביד שליח, דאמיר רבי סימון בא וראה כחו של הקדוש ברוך הוא, בפעם אחת מחייה מתים ומוריד שאול ויעל, מזרים מאורות ומוריד גשםים, מצמיח חציר, מדשן יבולים, פוקד עקרות, נוטן פרנסות, עוזר דלים, סומך נופלים, זוקף פיפויים, מהעדא מלכין ומתקם מלכין, ובכל בזמנן אחד וברגע אחד ובבאת אחת מה שאין שליח לעולם יכול לעשותתו.

הניא אמר רבי יוסי כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא, איינו ציריך לעשות אלא בדברו, דכיון דאמר ממקום קדשו יהא כן מיד נעשה. בא וראה כה גבורתו של הקדוש ברוך הוא דכתיב, (חהילים לג) בפרק יי' שמים נעשו. דאמיר רבי יוחנן (חויה) מאי דכתיב, (שםות י) ועברתי הארץ מצרים אני ולא מלאך וגוי.

אי hei יקרה סגיאה הוא למצראי, שלא דמי מאן דפתש מלפआ למאן דפתש הדיווטא. ועוד אין לך אומרת מזוהמת בכל טמאה כמו המצרים דכתיב בהו (יהזקאל כ) אשר בשור חמורים בשדים וגוי' שהם חזורדים על משכב זכור, והם באים מתחם שעשה מה שעשה לאביו וקלל אותו ולכנען בנו.

ובci לא היה להקדוש ברוך הוא מלאך או שליח לשגר לעשות נקמה במצרים כמו שעשה באשור שהיה אמרה מזוהמת בכל טמאה כמו המצרים, שפטות בהם (יהזקאל כ) אשר בשר חמורים בשדים וגוי, שהם חזורדים על משכב זכור, והם באים מתחם שעשה מה בנו.